वृश्चिकप्रिया स्त्री वृश्चिकस्य गुडूचीटस्य प्रिया । पूतिकायाम् शब्दच० ।

वृश्चिकर्णी स्त्री वृश्चिकस्य कर्ण इव पत्रं यस्याः । आखुकर्ण्याम् राजनि० । [भेदे राजनि० ।

वृश्चिका स्त्री वृश्चिकः तद्विषमस्त्यस्या अच् । (बिछाती) क्षुप-

वृश्चिकाली स्त्री वृश्चिक इवालति पर्य्याप्नोति सर्पणे वेष्टनाये अच् गौरा० ङीष् । (बिछाती) क्षुपभेदे रत्नमा० ।

वृश्चिपत्री स्त्री वृश्चिक इव पत्रं विषाक्तमस्य पृषो० कलोपः ङीष् । वृश्चिकाख्याम् रत्नमा० ।

वृश्चीर पु० व्रश्च-कीरच् । श्वेतसुनन्दायाम् रत्नमा० ।

वृष सेचने सक० भ्वा० पर० प्रजननसामर्थ्ये ऐश्वर्ये अक० सेट् । वर्षति अवर्षीत् । उदित् क्त्वा वेट् ।

वृष प्रजननसामर्थ्ये ऐश्वर्ये चुरा० आत्म० सक० सेट् । वर्षयते अवीवृषत-अववर्षत ।

वृष पु० वृष-क । १वृषभे पुण्ये अमरः २मेषादितो द्वितीये राशौ त्र्यो०त० । ३पुरुषभेदे ४एकादशमनुकालीने ५इन्द्रे ६धर्मे गरुडपु० दाय० । ७शृङ्गिमात्रे ८मूषिके ९शुक्रयुक्ते १०वासुस्थानभेदे ११वासकवृक्षे मेदि० । १२शनौ जटा० । १३कामे १४बलयुक्ते त्रि०विश्वः १५कृष्णभनामौषधौ राजनि० । १६मयूरपिच्छे १७श्रीकृष्णे च त्रिका० । वृषराशिश्च २१६०० कलात्मकस्य राशिचक्रस्य १८०० कलोपरि १८०० कलात्मकः । कृत्तिकाद्येषत्रिपादरोहिण्योमृगाद्यार्द्धात्मकः स च सौम्यः शुक्रेण समः स्थिरः पुष्करवंशः चतुष्पाद् निशासु ग्राम्यः दिवाचरः शुक्लः दक्षिणदिगीशः रात्रिसंज्ञः पृथोदयः शीतस्वभावः वातप्रकृतिः सुन्दरमुखाङ्गो श्वेतवर्णः वैश्यजातिः मन्दाशङ्करः मध्यमस्त्रीसङ्गः मध्यमप्रजश्च इष्टव्ला० मूलं दशग्रम् । पुरुषविशेषलक्षणञ्च "बहुगुणबहुबन्धः शीघ्रकामो वनाकुः / सकलरुचिरदेहः सत्यवादी वृषो नां रतिमः उक्तम् । १८अरिष्टासुरे स हि वृषाकारेण वृन्दावने गोहनने प्रवृत्तः कृष्णेन हतः । तत्कथा हरिव० ७८अ० । वृषस्य शुभाशुभलक्षणं गोलक्षणशब्दे २७१८ पृष्ठादौ दर्शितम् । वृषादि०आद्युदात्तः ।

वृषकर्णी स्त्री वृष इव सुदर्शनः कर्णोऽस्या ङीष् । (सुदर्शन गुलञ्च) ख्यातायां लतायाम् रत्नमा० ।

वृषगन्धा स्त्री वृषस्य गन्धो लेपो यस्य । वल्लान्त्यां राजनि० ।

वृषण पु०वृष-क्यु । १अण्डकोषे अमरः । २वीर्यान्विते त्रि० "स्त्रीवृत्तिकृतो दरिद्रः स्यात् दुःखं कष्टमयोभवेत् । विषमे स्त्रीवपसो वै रूपः स्यात् वृषणे समे प्रकृष्टवृषणोऽल्पायुर्निर्द्रव्यो मक्षिभिर्भवेत्" गरुडपु० ६२अ० ।

वृषणश्व पु० कर्म० शक० ; सामर्थ्ययुक्ते इन्द्राश्वे त्रिका० ।

वृषणवत् त्रि० वृषन्+मतुप् मस्य वः न नलोपः अत्वम् । वर्षवयुते स्त्रियां ङीप् । [प्रकरणे रथादौ जटा० ।

वृषणवसु त्रि० वृषा वसु यस्य न नलोपः अत्वम् । इन्द्रस्तो-

वृषदंशक पुंस्त्री० वृषान् मूषिकान् दशति दृशि-ण्वुल् । बिडाले अमरः स्त्रियां ङीष् ।

वृषध्वज पु०वृषो वृषभो मूषिको धर्मो वा ध्वजो यस्य । १शिवे अमरः वृषकेतनादयोऽप्यत्र । २क्षेत्रे ३पुण्यकर्मयुते च विश्वः । [गौरा० ङीष् । नागरदुस्तायाम् ।

वृषध्वाङ्क्षी स्त्री वृषो बलवान् ध्वाङ्क्षः काको यस्याः ५त० ।

वृषन् पु० वृष-कनिन् । १इन्द्रे २कर्णे ३दुःखे ४वेदनाज्ञाने मेदि० । ५वृषे ६अश्वे च हेमच० ।

वृषनाशन पु० वृषान् मूषिकान् नाशयति नश-णिच् ल्यु । १बिडाले शब्दमा० । २अरिष्टरूपवृषनाशके श्रीकृष्णे हरिव० ७८अ० ।

वृषपर्णी स्त्री वृषस्य मूषिकस्य कर्णइव पर्णमस्याः । (छन्दूरकाणी) १आखुकर्ण्याम् रत्नमा० । २सुदर्शनीवृक्षे राजनि० ।

वृषपर्वन् पु० वृषे पर्व उत्सवो यस्य । १शिवे २दैत्यभेदे च । वृषं बलकरं पर्व यस्य । ३शृङ्गारवृक्षे ४केशरी च विश्वः ।

वृषभ पु० वृष-अभच् किच्च । १वृषे २श्रेष्ठे ३वैटभीरीतिभेदे मेदि० । ४जिनभेदे हेमच० । ५कर्णच्छिद्रे ६अश्वभनामौषधे च उणादि० । [टयोऽप्यत्र ।

वृषभगति पु० वृषभेण गतिरस्य । शिवे शब्दार० वृषभयाना-

वृषभध्वज पु० वृषभो ध्वजोऽस्य । शिवे वृषभकेतनादयोऽप्यत्र

वृषभाक्षी स्त्री वृषभस्य अक्षीव पुष्पमस्याः अच् समा०ङीष् । इन्द्रराहुपत्न्याम् राजनि० ।

वृषभान्(न) पु०राधिकायाः पितरि । ब्रह्मवै०ज० १७अ० ।

वृषभान्(न)सुता स्त्री ६त० । राधिकायाम् । [त्रिका० ।

वृषभासा स्त्री वृष्णा इन्द्रेण भासते भास-अच् । अमरावत्याम्

वृषल पु० वृष-कलच् । १शूद्रे २अश्वे ३घोटके ४चन्द्रगुप्ते नृपे च मेदि० । ५अधार्मिके जटा० ।

वृषली स्त्री "पितुर्गेहे च नारी रजः प्राप्तमलंकृता । भ्रूणहत्या पितुस्तस्याः सा कन्या वृषली स्मृता" इत्युक्तायां पितृगेहे दृष्टरजस्कायामनूढायां कन्यायाम् । वृषल+भाषायां जातो वा ङीष् । २वृषलजातिस्त्रियां